



DEFINITIEF VERSLAG VERGADERING 1 JUNI 2023

Tijd: 14.00 -17.00 uur
Locatie: Pasangrahan (vergaderzaal Eilandsraad)

Aanwezig:

Gezaghebber dhr. N. Oleana (voorzitter)
Dhr. M. Stegers (vice-voorzitter) en mw. M Buys (secretaris)
OLB: gedeputeerde J. Craane
Usibo: dhr. Vrolijk en dhr. C. Kwidama
BFB: dhr. L. Berkenbosch, dhr. P. Coolen, dhr. E. Carillo, mw. V. de Windt
KvK: dhr. J. Balentien, dhr. D. Aarts, mw. S. Pieter

Adviseurs: dhr. E. Brakke (adviseur namens SZW)

Afwezig (met kennisgeving): Gedeputeerde J. Kroon (OLB), mw. A. Romeijnders (BFB), dhr. Willem en mw. Abrahams (Usibo)

1. Opening en huishoudelijke mededelingen

Gezaghebber opent de vergadering, heet iedereen van harte welkom en geeft het woord en de leiding van de vergadering aan de vice-voorzitter, dhr. Stegers.

Dhr. Balentien geeft aan dat mw. Pieter nieuw is bij de KvK en belast is met het handelsregister. Dhr. Aarts geeft aan dat dit zijn laatste vergadering is omdat hij in september vertrekt bij de KvK en verhuist naar Curaçao.

De vice-voorzitter bedankt dhr. Aarts hartelijk voor zijn inzet voor de CD.

De vice-voorzitter deelt mee dat de staatssecretaris die belast is met o.a. douane-zaken naar Bonaire komt. Hij vraagt of er vanuit de CD punten zijn die onder haar aandacht gebracht zouden moeten worden. In de voorbesprekingen zijn de volgende punten genoemd:

- De stand van zaken van de plannen om een douane-unie te vormen met de CAS-eilanden
- Soms duurt het erg lang voordat een container door de douane wordt vrijgegeven. Dit is met name lastig als het om goederen met beperkte houdbaarheid of met urgentie gaat.

Als er nog andere punten zijn, dan kunnen de leden dit doorgeven.

2. Verslag vergadering 13 februari 2023

Het verslag is in een schriftelijke ronde vastgesteld.

3. Bespreken actielijst vergadering 13 februari

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de actielijst.

4. Gesprekken afgelopen periode

- a. Gesprek met Plenchi, IND en SZW 13 maart
- b. Gesprek met CBS CN 16 maart
- c. Presentatie Juridisch Loket en WolBES/FinBES 30 maart
- d. Gesprek staatssecretaris Van Huffelen 17 april (zie verslag)
- e. Gesprek kwartiermaker Klimaattafel Ed Nijpels 18 april
- f. Gesprek ministerie van financiën 18 april (zie verslag)
- g. Gesprek met liaison I&W 8 mei
- h. Gesprek met medewerkers OLB over armoedebestrijding 8 mei
- i. Gesprek met afdelingshoofd SZW 9 mei
- j. Gesprek met Belastingdienst CN 15 mei
- k. Gesprek met Commissie Sociaal Minimum CN 16 mei (verslag volgt)
- l. Werkconferentie armoede 25 en 26 mei
- m. Gesprek met minister Schouten 26 mei (verslag volgt)

Dhr. Berkenbosch merkt op dat er niet van alle gesprekken verslagen worden gemaakt. Dat hoeft ook niet altijd, maar het is wel belangrijk om afspraken of noemenswaardige zaken vast te leggen.

Naar aanleiding van het gesprek met Plenchi di trabou geeft BFB aan dat zij nog niet tevreden zijn gesteld. Zij verzoeken om een brief op te stellen met de zorgen mbt Plenchi, vooral omdat de verwachtingen tot nu toe nog niet zijn waargemaakt. Andere leden kunnen zich vinden in het voorstel om een brief op te stellen.

5. Sociaal minimum / Routekaart

De vice-voorzitter geeft aan dat in het gesprek met staatssecretaris Van Huffelen is toegezegd dat er een werkgroep gevormd zou worden met de CD om te kijken aan welke knoppen gedraaid kan worden om het sociaal minimum te beïnvloeden. De CD is gevraagd om hiervoor mensen aan te wijzen.

Minister Schouten heeft vanwege een motie de opdracht gekregen om scenario's uit te werken. Dit zal door een ambtelijke werkgroep opgepakt worden. 2 werkgroepen die deels hetzelfde gaan doen lijkt niet efficiënt. Het voorstel van de vice-voorzitter is om een brief op te stellen aan zowel SZW als BZK om te verzoeken dat de CD betrokken wordt bij deze werkgroepen.

Alle leden zijn akkoord met dit voorstel.

Dhr. Berkenbosch geeft aan dat iedereen het eens is dat het sociaal minimum zo snel mogelijk moet worden vastgesteld. Er zijn veel knoppen waar aan gedraaid kan worden. Het is belangrijk dat de CD om input en mening wordt gevraagd en dat er onderzoek komt naar de effecten van bepaalde maatregelen. BFB ziet graag dat er onderzoek gedaan wordt naar de effecten van het verhogen van het WML op de economie: de concurrentiepositie, inflatie, loon-prijs-spiraal en de eventuele aanzuigende werking. Dit onderzoek is niet bedoeld om te vertragen, maar omdat het heel belangrijk is. Als er alleen aan de WML-knop gedraaid zal worden, dan is BFB daar fel tegenstander van. Het belangrijkste is dat alles op alles gezet wordt om het sociaal minimum te krijgen, maar er zijn veel manieren om daar te komen.

Dhr. Coolen geeft aan dat de BFB zich kan vinden in het document dat is opgesteld met de uitwerking van scenario's. Het is belangrijk dat hierin ook vermeld wordt dat het WML alleen verhoogd kan worden als onderzocht is wat de effecten daarvan zijn.

6. Fiscale maatregelen

De vice-voorzitter geeft aan dat er een concept brief ligt voor het Ministerie van Financiën.

Dhr. Coolen geeft aan dat BFB van mening is dat de brief inhoudelijk klopt, maar dat de toon wat strenger mag: het is niet acceptabel wat het ministerie nu doet en het is ook niet acceptabel dat BZK hier geen coördinerende

rol pakt. Het is niet uit te leggen dat ministeries langs elkaar heen werken en elkaar tegenwerken als het gaat om het bereiken van het sociaal minimum.

De vice-voorzitter vraagt of de andere leden akkoord zijn om de brief wat 'steviger' te formuleren.

Dhr. Vrolijk geeft aan dat Usibo zich hier in kan vinden. Met de ene hand wordt nu weer genomen wat de andere hand geeft. Er moet een gezamenlijke aanpak komen.

Mw. Craane is ook akkoord. Zij geeft aan dat vanuit het OLB ook een brief is gestuurd met soortgelijke strekking.

Tot slot geeft dhr. Balentien aan ook akkoord te zijn.

7. Juridisch loket

De secretaris heeft vernomen dat er scenario's zijn opgesteld waar het OLB op heeft kunnen reageren. De vice-voorzitter stelt voor dat het BC dit onderwerp meeneemt in de gesprekken in Den Haag, met het verzoek om ook de CD hierbij te betrekken.

8. Onderzoeksbudget

De vice-voorzitter stelt voor om 2 onderzoeken te laten uitvoeren vanuit het CD-budget:

- Belastingdruk bedrijven (verschillende sectoren) en particulieren in vergelijking met Nederland
- Inkomens ingedeeld in hoogte uurloon in verschillende sectoren

Iedereen stemt hier mee in. Afsproken wordt dat het onderzoeksvorstel rondgestuurd wordt voordat offertes worden opgevraagd.

Dhr. Coolen benadrukt dat de andere onderzoeken ook belangrijk zijn, in elk geval het onderzoek dat de commissie sociaal minimum zal gaan uitvoeren naar de effecten op de economie. Afhankelijk van of dat echt wordt onderzocht moet de CD overwegen om eventueel zelf zo'n onderzoek uit te voeren.

De secretaris geeft aan na te zullen vragen bij de commissie op welke manier dat onderzoek uitgevoerd gaat worden en hoe de CD hierbij betrokken zal worden.

Dhr. Berkenbosch bedankt SZW voor het beschikbaar stellen van het onderzoeksbudget.

Dhr. Brakke geeft aan dat Plenchi bezig is met een arbeidsonderzoek. Het is wel handig om vanuit de CD ook goed mee te kijken naar de vragen.

9. SZW-punten

Brief aan SZW mbt leeftijd werken in horeca

Iedereen stemt in met de brief.

WW-regeling

Dhr. Brakke geeft aan dat SZW de minister heeft geadviseerd om een specifieke ww-regeling op te zetten voor Caribisch Nederland. Het Nederlandse stelsel kan nog niet ingevoerd worden vanwege het ontbreken van een polisadministratie. Voor de komende periode is het voorstel om een voorziening te treffen die enigszins lijkt op de coronasteun met loonsubsidie. De voorziening zal gaan gelden voor een periode van 3 maanden, voor 70% van het inkomen. Hiermee zal het effect van tijdelijke werkloosheid ('frictiewerkloosheid') kunnen worden gedempt.

Dhr. Coolen vraagt of hierbij ook gesproken wordt over premies.

Dhr. Brakke geeft aan dat het in Nederland inderdaad een verzekering is, met werkgeverspremies. Hij kan

geen toezegging geven, maar geeft aan dat het nu de insteek is dat het bedoeld is als verzekering, maar voorlopig nog zonder premies.

- TWV-procedure

Dhr. Brakke geeft aan dat er onlangs een bijeenkomst is geweest met BFB, Bonhata en de KvK. Het idee is om een High Trust Pilot te starten waarbij een aantal bedrijven voorrang krijgt bij TWV-procedures en dan een aanvraag binnen twee weken afgehandeld wordt. Voorwaarde is dat de bedrijven de aanvraag compleet aanleveren en bepaalde zaken zelf vooraf controleren (denk aan diploma's). BFB levert een aantal bedrijven aan die meedoen aan de pilot.

Dhr. Berkenbosch geeft aan dat hij heel blij is met deze pilot. Dit agendapunt staat al jaren op de agenda van de CD. Werkgevers hebben vaak gevraagd of de procedure niet sneller kan. Hij is blij dat SZW zich heeft ingezet om een oplossing te vinden. BFB zal er alles aan doen om de pilot succesvol te laten verlopen.

Dhr. Brakke geeft aan dat hij het verder storend vindt dat er TWV's worden afgegeven waarin het WML wordt betaald. Dat betekent dat we armoede aan het importeren zijn. Mogelijk dat er afgesproken kan worden om een hoger minimumloon af te spreken voor de high trust bedrijven.

Dhr. Berkenbosch geeft aan hier zeker open voor te staan.

10. Werkwijze CD

De vice-voorzitter geeft aan dat er vaak uitnodigingen komen van ministeries of instanties. Soms heel kort van te voren en soms ook met de vraag om een beperkte delegatie af te vaardigen.

Dhr. Berkenbosch geeft aan dat BFB enigszins gefrustreerd is dat deze afspraken vaak pas kort vantevoren worden gemaakt, met soms ook nog onduidelijkheid over de agenda of de specifieke onderwerpen waar het gesprek over gaat. De CD bestaat uit alle leden en het is niet aan een ministerie of andere partij om dan te kiezen met wie ze wel of niet willen spreken. In de praktijk zal in elk geval BFB altijd kritisch kijken met hoeveel personen ze komen en bijna nooit met alle 5 leden tegelijk naar zo'n gesprek gaan. Maar die afweging moet bij de leden liggen en niet bij de bewindspersoon of organisatie die een gesprek wil met de CD.

Dhr. Vrolijk geeft aan dat hij het hier helemaal mee eens is.

Dhr. Brakke geeft aan dat afspraken vaak gecoördineerd worden vanuit de afdeling protocol van RCN. Hij kan wel overbrengen aan deze afdeling dat de CD in principe één instantie is en dat het in principe niet de bedoeling is om alleen een deel van de CD te vragen bij een gesprek aanwezig te zijn.

De vice-voorzitter stelt voor om te kijken of er via RCN en OLB wat meer coördinatie mogelijk is zodat we in elk geval tijdig weten als een bewindspersoon Bonaire bezoekt.

De vice-voorzitter geeft aan dat conform het reglement de CD jaarlijks de werkwijze evalueert. Omdat er nu veel nieuwe leden zijn gekomen bij KvK en het OLB, is het voorstel om deze evaluatie pas aan het eind van 2023 te doen.

Iedereen kan zich hierin vinden.

11. Consultatie wet gelijkebehandeling

Dhr. Berkenbosch stelt voor dat een reactie vanuit de CD mogelijk via een schriftelijke ronde kan gaan.

Alle leden kunnen zich hierin vinden.

De secretaris geeft aan dat het OLB ook een reactie zal sturen en dat met de juridische afdeling van het OLB afgestemd zal worden wat hun reactie is op het voorstel. Het OLB zal in elk geval uitstel vragen vanwege het zomerreces.

12. Begroting CD 2024

Dhr. Coolen geeft aan dat hij van mening is dat de vergoeding voor de secretaris niet marktconform vindt. Hij vraagt of dit aangepast kan worden. Het budget van de CD is al enkele jaren niet aangepast met inflatie, dus mogelijk zit daar wat ruimte in.

De vice-voorzitter stelt voor dat de begroting aangepast zal worden met de inflatie en dat het daarmee verhoogde bedrag toegevoegd zal worden aan de vergoeding voor de secretaris. Hier stemmen alle leden mee in.

13. Rondvraag en sluiting

Dhr. Carillo geeft aan dat hij vernomen heeft dat een tandartspraktijk invoerrechten moet betalen over alle materialen die hij importeert. Botica's en Fundashon Mariadal hebben vrijstelling. Hij vraagt zich af waarom dit verschil bestaat. Het levert uiteindelijk voor de burger hogere medische kosten op. De vice-voorzitter geeft aan dat dit aangekaart kan worden in het gesprek met de staatssecretaris. Ook kan hiervoor een aparte brief opgesteld worden, aan VWS en MinFin.

Dhr. Berkenbosch verbaast zich erover dat de grens met Venezuela weer open is, maar dat er nog geen barkjes met groente en fruit aan de kade liggen. Weet iemand waardoor dit nog niet lukt?

Gedeputeerde Craane geeft aan dat het erop lijkt dat de keuze bij Venezuela ligt en dat dit niet aan Bonaire ligt. Mogelijk kan hulp gevraagd worden bij het ministerie van Buitenlandse Zaken?

Dhr. Brakke geeft aan dat hij bij een aantal bijeenkomsten heeft gezeten over dit thema, juist ook vanwege de armoedeproblematiek. Er is wat discussie geweest over de keuring van voedsel, maar dit leek niet over groente en fruit te gaan, maar vooral over de vleesimport.

De vice-voorzitter vraagt de gezaghebber of hij dit kan navragen. De gezaghebber geeft aan dit te zullen doen.

Dhr. Berkenbosch merkt op dat dit de laatste vergadering is van dhr. Brakke. Hij dankt hem voor zijn inzet en de prettige samenwerking. Als adviseur heeft hij zich constructief ingezet en altijd meegedacht over oplossingen. Dit wordt door iedereen erg gewaardeerd.

Dhr. Brakke nodigt iedereen uit voor zijn afscheidsreceptie op 30 juni.

De volgende vergadering is op maandag 18 september

Actielijst na vergadering 1 juni 2023

Omschrijving	Organisatie	Status
BZK vragen om afvaardiging/toehoorder bij CD-vergadering	Secretaris en vice-voorzitter	Gevraagd – nog geen reactie
Brief Financiën aanpassen en rondsturen	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Brief opstellen Plenchi di trabou	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Begroting CD aanpassen en toesturen aan OLB	Secretaris en vice-voorzitter	Afgerond
Aandacht voor verslagen van overleggen	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Brief opstellen voor SZW en BZK om betrokken te worden bij werkgroepen sociaal minimum	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Brief opstellen voor VWS en MinFin mbt invoerrechten medische apparatuur en goederen voor tandarts	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Navragen waarom barkjes Venezuela (nog) niet naar Bonaire komen	Gezaghebber	Open
Schriftelijke ronde organiseren voor reactie op consultatie gelijkebehandelingswetgeving CN	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Afstemmen reactie gelijkebehandelingswetgeving CN met juridische afdeling OLB	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Evaluatie CD in laatste vergadering 2023	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Onderzoeksvoorstel opstellen voor twee onderzoeken en rondsturen voor akkoord binnen de CD	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Navragen bij commissie sociaal minimum hoe onderzoek naar effecten economie opgezet zal worden	Secretaris	Open
Navragen bij Plenchi status onderzoek arbeidsmarkt	Secretaris	Open

Toezeggingen/afspraken ministeries

Ministerie	Omschrijving	Status
EZK	Toezegging overzicht subsidieregelingen CN mbt duurzaamheid	Overzicht EZK: website . Er zijn 3 regelingen toegekend aan bedrijven/organisaties op Bonaire.
EZK	Groefonds en SDE++: aanpassen voor CN	Open
EZK	CD krijgt een overzicht welke wetgeving er van toepassing is in EN en in CN mbt consumentenbescherming	Open
MinFin	Overleg over fiscale maatregelen	Open
BZK	Verzoek vertegenwoordiging CD-vergaderingen	Open

BZK	Werkgroep met CD + andere ministeries over scenario's sociaal minimum	Open
BZK	Onderzoek naar betere/ structurele datavoorziening	Open
SZW	Verzoek onderzoeksbudget CD	Toegekend
SZW	“Wel wil de CD graag een versneld traject afspreken om overige elementen van de wetgeving gelijkwaardig te maken aan het wettelijk stelsel in Europees Nederland.”	Open Brief aan SZW van augustus 2022